

Med anledning av Länsstyrelsen pågående revision av det utvidgade strandskyddet vill Naturskyddsföreningen i Sollentuna framföra följande.

Sammanfattning

Kraven för behållet eller utökat strandskydd enligt Naturvårdsverkets anvisningar kap 7.3 uppfylls.

Naturskyddsföreningen i Sollentuna avstyrker inskränkningen av 300 m strandskydd väster om sjön Fjäturen. Med tanke på planerad exploatering av angränsande områden motverkar det strandskyddets syfte om tillgänglighet för allmänheten. 300 m zonen är dessutom ett regionalt viktigt natursamband mellan nyligen inrättade naturreservat, varför en inskränkning också strider mot strandskyddets andra, lika betonade syfte, att strandzoner ska vara tillgängliga för naturen. Införandet av riksintressen för friluftslivet pågår i bland annat Rösjökilen där sjön Fjäturen tillsammans med Rösjön är en central del, föranleder också att det existerande strandskyddet ska behållas.

Vi begär möjlighet att bemöta andra intressenters argumentering för att MINSKA strandskyddet."

Stränder är begränsade naturresurser – särskilt i områden med kraftig exploatering riskerar strandområden att bebyggas med motiveringen att det ger attraktiva boendemiljöer. Det är ett sätt att privatisera tidigare allemansrättsligt tillgängliga områden och strider mot strandskyddets ena syfte att strandområden ska vara tillgängliga för allmänheten. I Sollentuna är ca 50 % av strandområdena på olika sätt exploaterade. Trots detta görs fortfarande detaljplaner där strandskyddet helt elimineras eller kraftigt inskränks. Det görs dessutom under falska förevändningar som att restaurera sjön (40 % av Väsjöns stränder ska bebyggas helt fram till vattenkanten), eller att tidigare ännu obebyggd tomtmark görs tillgängligt för allmänheten genom att en stor del av det strandskyddade området blir en huvudgata med tillhörande bebyggelse. I miljöbalken utsägs att exploateringar som kan ske i andra delar av ett exploateringsområde i första hand ska ske där och inte i strandskyddade områden. Genom att undanta en rimlig del av strandskyddszonen från exploatering och i stället bygga lite högre längre bort ges fler möjlighet att ta del av strandmiljöerna. Privatisering genom bebyggelse utestänger och ökar konkurrensen om det som blir kvar av strandzonerna.

Stränderna är unika biotoper som via sjöar och vattendrag binder samman andra viktiga naturområden. Strandzonernas betydelse som natursamband har ökat alltmer i Sollentuna i takt med att naturområden bebyggs, eller detaljplaner läggs och därmed isolerats. I kommunplaneringen har insikten om betydelsen av blågröna stråk långsamt fått insteg, men utan att de regionala natursambanden över kommungränserna beaktas. Det finns starka biologiska skäl till att strandskyddet ska behållas där det ännu finns kvar och att det bör utökas så att det säkrar naturfunktionerna även mellan sjöar genom skyddsbestämmelser för vattendrag. Strandskyddets andra syfte – tillgänglighet för naturen - ges lika vikt i miljöbalken. Det åsidosätts till förmån för syftet om tillgänglighet för allmänheten, ofta med tvivelaktiga skäl (se ovan).

I Stockholms län avses riksintressen för friluftslivet bli inrättade och utreds för närvarande av Länsstyrelsen. I förslaget till sådana riksintressen nämns bland andra områden kring Roslagsleden som sträcker sig från Rinkeby i Danderyd, genom Rösjökilen till Hagby och vidare norrut. Naturskyddsföreningen i Sollentuna har i det sammanhanget påpekat att Rösjökilen är det lämpliga området för riksintresset. Med tanke på att delar av Rinkebyskogen avses bli naturreservat, stora delar av Rösjöskogen och Törnskogen är naturreservat, samt att Hagbyskogen avses bli reservat, och de påtänkta omfattande exploateringarna av närliggande områden, bland annat kring Väsjön och i sydöstra Upplands Väsby, och den därmed ökande befolkningen, är det angeläget att se besluten om riksintresset för friluftslivet i sitt sammanhang med bevarande av strandskyddet och dess funktion som natursamband i Rösjökilen.

I revisionen av det utvidgade strandskyddet i Sollentuna föreslår Länsstyrelsen att 300 m zonen kring den västra delen av Fjäturen ska upphävas och strandskyddet inskränkas till en 100 m zon. Naturskyddsföreningen i Sollentuna anser att detta är synnerligen olämpligt eftersom det är ytterligare ett led i en omfattande exploatering av det mot söder och väster angränsande Väsjöområdet. Strandzonen väster om Fjäturen är den enda funktionella naturförbindelsen mellan Törnskogens naturreservat och Rösjöskogens naturreservat som är kvar när Väsjöområdet bebyggts. I det syfte har Norrortsleden försetts med en bred viadukt över Kohlstadalens vattendrag, som mynnar ut i Fjäturen i det strandskyddade området. Att nu inskränka strandskyddet väster om Fjäturen föregriper också den utredning om just dessa spridningsvägar som påbörjats i samarbete med Upplands Väsby kommun.

Enligt prop. 2008/09:119 s. 99 kan beslutet om utvidgat strandskyddsområde komma att avse:

1. Områden som omfattas av annat områdesskydd, till exempel naturreservat, och Natura 2000 områden som inte innebär samma skydd för strandområden som bestämmelserna om strandskydd,
2. Riksintresseområden enligt 3 kap. 6 § andra stycket och 4 kap. 28 §§, är relevanta för strandskyddet,
3. Kust- och skärgårdsområden som inte redan har förlorat i betydelse på grund av exploatering,
4. Grunda havsbottnar av betydelse för flora och fauna,
5. Välbesökta friluftsområden eller områden som har tydlig potential att bli det och som riskerar att gå förlorade utan ett nybyggnadsförbud,
6. Tätortsnära strövområden, eller
7. Ekologiskt känsliga områden som inte omfattas av annat områdesskydd.

Situationen vid Fjäturens västra strandområde, där flera fastigheter med mindre bebyggelse ligger i 100 m området, gör att en inskränkning av strandskyddet leder till just den blockering som miljöbalken avser att hindra och motsäger därför strandskyddets båda syften. Naturskyddsföreningen begär att det utvidgade strandskyddet behålls väster om Fjäturen och att en eventuell mindre inskränkning avvaktar utredningen om spridningsvägarnas funktion och betydelse. Området med det utvidgade strandskyddet kommer dessutom att behövas för att den ökande befolkningen i området också ska få sina spridningsvägar och tillgång till strandnära naturområdena tillgodosedda. Föreningen vill åter påpeka att privatisering av nu strandskyddade områden genom bebyggelse strider mot miljöbalken – särskilt när behovet av bostäder kan tillgodoses i andra delar av området. Detta gäller även området väster om Fjäturen.

Sollentuna 2014 09 04

Herbert Henkel
ordförande
Naturskyddsföreningen i Sollentuna

I Övrigt hänvisar Naturskyddsföreningen i Sollentuna till rapporten **Kris i strandskyddsfrågan** som skickats till Länsstyrelsen naturvårdsenhet.

Sjön Fjäturen i Rösjökilan.

Siffror hänvisar till beskrivningar av situationen i den strandskyddade zonen i rapporten **Kris i Strandskyddsfrågan**.

Grön linje markerar 300 m zonen.

Området vid 1 och de gulmarkerade ytorna i närheten utmed stranden är betesmarker.

Gröna områden 2 och 5 – 8 är privat tomtmark.

Vid nr 9 ses vattendraget från Kohlstadalen mynna ut i Fjäturen.

Vid 3 och 4 är strandskyddet olyckligtvis reducerat till endast ca 40 m.

Törnskogen Naturreservat angränsar till kartans nordvästra sida.

Rösjöskogens naturreservat angränsar söder om Fjäturen.

Röd linje öster om Fjäturen markerar vattendelaren.

(Väster om Fjäturen ligger vattendelaren utanför kartutsnittet).

